

◆ TÜDKİYEB Genel Başkanı Çelik: **Koyunculukta** et ve süt kadar önemli olan yapağı, çiftçimiz ve ülkemiz açısından büyük gelir kaynağı olabilir

“Merinos koyunu Türkiye için fırsattır”

HABER MERKEZİ

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı **Nihat Çelik**, yetiştiricinin son yıllarda sayısı giderek artan merinos **koyununa** daha fazla yönlendirilmesi gerektiğini bildirerek, “Avustralya yün sektöründe 200 bin kişiye istihdam sağlıyor ve yıllık 3 milyar dolar gelir elde ediyorsa biz de bu alanı boş bırakmamalıyız. **Koyunculukta** et ve süt kadar önemli olan yapağı, çiftçimiz ve ülkemiz açısından büyük gelir kaynağı olabilir. Bu açıdan merinos **koyunu** Türkiye için bir fırsattır” dedi.

Çelik, yaptığı açıklamada, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli'nin sektöre verdikleri önem ve destekleri ile 2009-2020 döneminde, merinos **koyunu** sayısının yüzde 245,2 artışla 1 milyon 28 binden 3 milyon 547 bine yükseldiğini belirtti.

Bu sayının verilecek destek ve teşviklerle çok daha fazla artırılabilmesine dikkati geçen Çelik, şunları kaydetti:

“Bu sayılar çok daha fazla olmalı ki dokuma sanayinin de tercih ettiği yapağı üretimi artsın. Sektör olarak sadece et ve süt üretimiyle bu alandaki

✓ **Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB)** Genel Başkanı **Nihat Çelik**, yetiştiricinin son yıllarda sayısı giderek artan merinos **koyununa** daha fazla yönlendirilmesi gerektiğini bildirerek, “Avustralya yün sektöründe 200 bin kişiye istihdam sağlıyor ve yıllık 3 milyar dolar gelir elde ediyorsa biz de bu alanı boş bırakmamalıyız” dedi.

kazancımızı en yükseğe çıkaramayız. Kapasitenin tamamını değerlendirmek zorundayız. Türkiye'nin geleceği hayvancılıktadır. Özellikle bu topraklara çok uygun küçükbaş, bu alanda da yapağı gelirini düşünerek merinos **koyununa** ağırlık vermeliyiz. 2009-2020 döneminde merinos **koyunu** yapağı üretimi 3 bin 258 tondan 10 bin 926 tona çıktı. Yerli **koyun** yünü üretimi ise 37 bin 12 tondan 68 bin 829 tona yükseldi. Merinos **koyun** sayısı, toplam **koyun** sayısı içinde yüzde 8,4 pay almasına karşın, yün üretiminin yüzde 13,7'si merinos yünü. Bunun sebebi merinos

koyununun yapağı veriminin yüksek olmasıdır. Toplam **koyun** varlığı baz alındığında yerli **koyundan**, **koyun** başına 1,8 kilogram yapağı elde edilirken, merinosta 3,1 kilogram yapağı elde ediliyor.”

Çelik, merinos yapağının, son derece ince ve üniform niteliği nedeniyle dokuma sanayinin tercih ettiği bir ürün olduğunu, bu özelliklerin kaba ve üniform olmayan yerli **koyunlarda** bulunmadığını belirtti.

Yün, yüzlerce alanda kullanılıyor

Yünün konfeksiyondan, tıbbi tekstile, geotekstilden, örtme, koruma, destekleme-

ye, ambalajlamaya, yalıtım malzemelerine, medikal alandan, uçaklara, tenis kortlarından kriket sahalarna kadar, hava alanı, demir yolu, spor sahaları, barajlar, çatılar, bentlerde ayıncı, kuvvetlendirici, filtre edici olarak yüzlerce alanda hatta çevre dostu gübre olarak bile kullanılan çok değerli bir ürün olduğunu bildiren Çelik, yünün özellikleri ve ana kullanım alanlarıyla ilgili şu bilgileri verdi:

“**Koyun** yünü ılık ve soğuk tutma özelliği, nefes alabilirlik, nemi çekme ve yapısında taşıyabilme özelliği, esnekliği, koku tutma yeteneği, yumuşaklığı, güç tutuşurluk

ve biyolojik olarak çözülebilirlik ve geri dönüşüme uygun olması nedeniyle değerli takım elbiselerde ve örme dış giyimlerde kullanılıyor.

Yüksek sıklıkta, kolay temizlenebilir, yüksek görünüm ve kullanım özelliklerine sahip, yanmaya karşı dirençli kumaşlar elde edilebiliyor. Kirlenmeye, lekelenmeye ve yanmaya karşı gösterdiği direnç nedeniyle halıcılık, döşemecilikte yararlanılıyor.

Yüne, çeşitli kimyasal terbiye işlemleriyle güç tutuşurluk özelliği kazandırılıyor.

Çok ince iplikler elde edilebilmesi nedeniyle çok hafif kumaşlar elde edilebiliyor ve uçakların iç döşemelerinde kullanılıyor.

Medikal alanda tıbbi tekstiller, sırgalarda, basınçlı bandajlarda, yara örtülerinde, yaralanmayı önleme amaçlı özel giysilerde ve yatak yarısının önlenmesi amacıyla kullanılıyor.

Yünden elde edilen geotekstiller, otoban, hava alanı, demir yolu, spor sahaları, barajlar, çatılar ve bentlerde ayıncı, kuvvetlendirici ve filtre edici olarak kullanılıyor.

Tarım ve bahçecilikte örtme, koruma ve ambalajlama uygulamalarında da yararlanılıyor.

"Merinos koyunu Türkiye için bir fırsattır"

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, yetiştiricinin son yıllarda sayısı giderek artan merinos koyununa daha fazla yönlendirilmesi gerektiğini bildirerek, "Avustralya yün sektöründe 200 bin kişiye istihdam sağlıyor ve yıllık 3 milyar dolar gelir elde ediyorsa biz de bu alanı boş bırakmamalıyız. Koyunculukta et ve süt kadar önemli olan yapağı, çiftçimiz ve ülkemiz açısından büyük gelir kaynağı olabilir. Bu açıdan merinos koyunu Türkiye için bir fırsattır" dedi.

Çelik yaptığı açıklamada, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli'nin sektöre verdikleri önem ve destekleri ile 2009-2020 döneminde, merinos koyunu sayısının yüzde 245,2 artışla 1 milyon 28 binden 3 milyon 547 bine yükseldiğini belirtti.

Bu sayının verilecek destek ve teşviklerle çok daha fazla artırılacağına dikkati çeken Çelik, şunları kaydetti:

"Bu sayılar çok daha fazla olmalı ki dokuma sanayinin de tercih ettiği yapağı üretimi artsın. Sektör olarak sadece et ve süt üretimiyle bu alandaki kazancımızı en yükseğe çıkaramayız. Kapasitenin tamamını değerlendirmek zorundayız. Türkiye'nin geleceği hayvancılıktadır. Özellikle bu topraklara çok uygun küçükbaba, bu alanda da yapağı gelirini düşünerek merinos koyununa ağırlık vermeliyiz. 2009-2020 döneminde merinos koyunu yapağı üretimi 3 bin 258 tondan 10 bin 926 tona çıktı. Yerli koyun yünü üretimi ise 37 bin 12 tondan 68 bin 829 tona yükseldi. Merinos koyun sayısı, toplam koyun sayısı içinde yüzde 8,4 pay almasına karşın, yün üretiminin yüzde 13,7'si merinos yünü. Bunun sebebi merinos koyununun yapağı veriminin yüksek olmasıdır. Toplam koyun varlığı baz alındığında yerli koyundan, koyun başına 1,8 kilogram yapağı elde edilirken, merinosta 3,1 kilogram yapağı elde ediliyor."

Çelik, merinos yapağının, son derece ince ve üniform niteliği nedeniyle dokuma sanayinin tercih ettiği bir ürün olduğunu, bu özelliklerin kaba ve üniform olmayan yerli koyunlarda bulunmadığını belirtti.

YÜN, YÜZLERCE ALANDA KULLANILIR

Yünün konfeksiyondan, tıbbi tekstile, geotekstilden, örtme, koruma, desteklemeye, ambalajlamaya, yalıtım malzemelerine, medikal alandan, uçaklara, tenis kortlarından kriket sahalarına kadar, hava alanı, demir yolu, spor sahaları, barajlar, çatılar, bentlerde ayırıcı, kuvvetlendirici, filtre edici olarak yüzlerce alanda hatta çevre dostu gübre olarak bile kullanılan çok değerli bir ürün olduğunu bildiren Çelik, yünün özellikleri ve ana kullanım alanlarıyla ilgili şu bilgileri verdi:

"Koyun yünü ılık ve soğuk tutma

özelligi, nefes alabilirlik, nemi çekme ve yapısında taşıyabilme özelliği, esnekliği, koku tutma yeteneği, yumuşaklığı, güç tutuşluluk ve biyolojik olarak çözülebilirlik ve geri dönüşüme uygun olması nedeniyle değerli takım elbiselerde ve örme dış giysilerde kullanılıyor.

Yüksek sıklıkta, kolay temizlenebilir, yüksek görünüm ve kullanım özelliklerine sahip, yanmaya karşı dirençli kumaşlar elde edilebiliyor. Kirlenmeye, lekelenmeye ve yanmaya karşı gösterdiği direnç nedeniyle halıcılık, döşemecilikte yararlanılıyor.

Yüne, çeşitli kimyasal terbiye işlemleriyle güç tutuşluluk özelliği kazandırılıyor.

Çok ince iplikler elde edilebilmesi nedeniyle çok hafif kumaşlar elde edilebiliyor ve uçakların iç döşemelerinde kullanılıyor.

Medikal alanda tıbbi tekstiller, sarğılarda, basınçlı bandajlarda, yara örtülerinde, yaralanmayı önleme amaçlı özel giysilerde ve yatak yarasının önlenmesi amacıyla kullanılıyor.

Yünden elde edilen geotekstiller, otoban, hava alanı, demir yolu, spor sahaları, barajlar, çatılar ve bentlerde ayırıcı, kuvvetlendirici ve filtre edici olarak kullanılıyor.

Tarım ve bahçecilikte örtme, koruma ve ambalajlama uygulamalarında da yararlanılıyor.

Tohum ekiminden sonra örtü olarak kullanılıyor. Böylece buharlaşma azalıyor ve toprak sabit sıcaklıkta kalabiliyor. Yeşerme çok daha hızlı gerçekleşiyor.

Bitki beslenmesinde önemli olan azot, karbon ve kükürt içeren keratin proteininden oluşan yünün, yapılan denemelerde birçok bitki türünün verimliliği üzerinde yararlı etkilerinin olduğu tespit edildi. Yıkanmış yün ve hidrolizatları değerli ve çevre dostu bir gübre olarak kullanılabiliyor.

Hafif gramajlı yün hasırlar tenis kortlarında, kriket sahalarında, park alanlarında ve nemin büyümekte olan bitkilere dağıtılmasında veya gölgelik amaçlı da bahçecilikte kullanılıyor.

Yünden elde edilen tekstillerden, tarımsal ürünlerin üretilmesinde olumsuz doğa koşullarının etkisinin en aza indirilmesi için ürünlerin korunması, toplanması ve saklanmasında yararlanılıyor.

Örtme, koruma, destekleme ve ambalajlamada, drenaj ve erozyon kontro-

lünde, ürünlerin UV ışınlarından korunmasında kullanılıyor.

Balıkçılıkta ağlarda, diğer alanlarda halatlarda, çuvalarda, bitkilerin güneşten korunmasında, seralarda, ısı yalıtımında, zararlı otlardan korumada, rüzgâr ve doludan korumada, toprağın desteklenmesinde yararlanılıyor.

Akıllı tekstillerde, yangın söndürmek için koruyucu giysiler, hortumlarda, taşıma bantlarında, filtrelerde tercih ediliyor.

Metal işleme endüstrisinde, eriyik metallerin akıtılmasında ve özellikle demir ve alüminyum eritme tesislerinde kullanılıyor.

Metal işleme endüstrisinde termal tamponlama özelliği nedeniyle işçilerin yüksek ışıma ve ısıya maruz kalmasını için yararlanılıyor.

Havacılık alanında, uçuş personelinin giysilerinde, yün lifi olarak, yağ ile kirlenmiş suların arıtılması için filtrelerde ve yağ tabakasının kontrolü için yüzen engellerde hidrokarbonlara karşı kullanılıyor.

Nemlilik ne olursa olsun daima yüzeyinin kuru kalması, yüzde 25'e varan nem içeriği sayesinde yazın serinleme, geceleri ısı depolama özelliği bulunuyor.

Bu nedenle termal koruma, otomatik klima gibi bir etkinlikle kullanılabilir." AB, 2003 YILINDAN İTİBAREN İZOLASYON YAPI MATERYALI OLARAK KABUL EDİYOR

İzolasyon koyun yünü'nün 2003 yılından itibaren Avrupa Birliği'nde yapı materyali olarak kabul edildiğini bildiren Çelik, "Araştırmalar, koyun yapağının çevresel performans özellikleri de dahil, yaygın olarak kullanılan yalıtım malzemelerine göre; kullanımının kolay olması, kullanılırken sağlığa olumsuz hiçbir etkisinin olmaması, yangına karşı daha dirençli olması, yüksek derecede enerji verimliliği sağlaması gibi birçok avantajlarının olduğunu tespit etmiştir. Koyun yapağının özellikle yüksek derecede nem çekme, tutma kabiliyetine sahip olması, yoğunlaşmayı önleme, nemi düzenleme ve rahat kapalı bir atmosfer oluşturmaktadır" dedi.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) 2018 yılı rakamlarını içeren 2019 yılı verilerine göre, Çin'in 341 bin ton, Avustralya'nın 329 bin ton, Yeni Zelanda'nın 122 bin ton, İngiltere'nin 70 bin ton yün ürettiğini Türkiye'nin 65 bin 30 tonluk üretimiyle beşinci sırada bulunduğunu, Türkiye'yi 654 bin 948 tonla Fas'ın izlediğini belirten Çelik, açıklamasını, "Yün üretimimiz az değil ama sadece yüzde 13,7'si ince ve üniform yani kaliteli. Üretimin büyük bölümü dokuma sanayinin istediği standartlara uygun değil. Kurak iklimi seven merinos koyunu için ülkemizde de çok uygun alanlar var. Rahatlıkla merinos koyunu sayısı artırılabilir" diye konuştu.

Merinos koyunu Türkiye için bir fırsat

Türkiye Da-
mızlık Ko-
yun Keçi
Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜD-
KIYEB) Genel Başkanı Nihat Çe-
lik, yetiştiricinin son yıllarda sayı-
sı giderek artan mer-
inos koyununa
daha fazla yönlendi-
rilmesi gerektiğini
bildirerek, "Avustral-
ya yün sektöründe
200 bin kişiye istih-
dam sağlıyor ve yıl-
lık 3 milyar dolar ge-
lir elde ediyorsa biz
de bu alanı boş bı-
rakmamalıyız. Ko-

yunculukta et ve süt kadar
önemli olan yapağı, çiftçimiz ve
ülkemiz açısından büyük gelir
kaynağı olabilir. Bu açıdan meri-
nos koyunu Türkiye için bir fırsat-
tır" dedi. ■ Mehmet KARAGÖZ

3 milyon 547 bin Merinos **Koyun** Var

“Merinos **koyunu** ülkemiz için fırsattır”

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYESB) Genel Başkanı Nihat Çelik, yetiştiricinin son yıllarda sayısı giderek artan merinos **koyununa** daha fazla yönlendirilmesi gerektiğini bildirerek, “Avustralya yön sektöründe 200 bin kişiye istihdam sağlayıcı ve yıllık 3 milyar dolar gelir elde ediyoruz biz de bu alanı boş bırakmamalıyız.

Koyunculukta et ve süt kadar önemli olan yapıyı, çiftçimiz ve ülkemiz açısından büyük gelir kaynağı olabilir. Bu açıdan merinos **koyunu** Türkiye için bir fırsattır.” dedi.

Çelik, yaptığı açıklamada, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli'nin sektöre verdikleri önem ve destekleri ile 2009-2020 döneminde, merinos **koyunu** sayısının yüzde 245,2 artışla 1 milyon 28 binden 3 milyon 547 bine yükseldiğini belirtti.

Bu sayının verilecek destek ve teşviklerle çok daha fazla artırılacağına dikkati çeken Çelik, sunları kaydetti:

“Bu sayılar çok daha fazla olmalı ki dokuma sanayinin de tercih ettiği yapıyı üretimi artsın. Sektör olarak sadece et ve süt üretimiyle bu alandaki kazancımızı en yükseğe çıkaramayız. Kapasitenin tamamını değerlendirmek zorundayız. Türkiye'nin geleceği hayvancılıktadır. Özellikle bu topraklara çok uygun küçükbüba, bu alanda da yapıyı geliri düşürerek merinos **koyununa** ağırlık vermeliyiz. 2009-2020 döneminde merinos **koyunu** yapıyı üretimi 3 bin 258 tondan 10 bin 926 tona çıktı. Yerli **koyun** yünü üretimi ise 37 bin 12 tondan 68 bin 829 tona yükseldi. Merinos **koyun** sayısı, toplam **koyun** sayısı içinde yüzde 8,4 pay almasına karşın, yün üretiminin yüzde 13,7'si merinos yünü. Bunun sebebi merinos **koyununa** yapıyı veriminin yüksek olmasıdır. Toplam **koyun** varlığı baz alındığında yerli **koyundan**, **koyun** başına 1,8 kilogram yapıyı elde edilirken, merinosta 3,1 kilogram yapıyı elde ediyor.”

Çelik, merinos yapısının, son derece ince ve üniform niteliği nedeniyle dokuma sanayinin tercih ettiği bir ürün olduğunu, bu özelliklerin kaba ve üniform olmayan yerli **koyunlarda** bulunmadığını belirtti.

Yün, yüzlerce alanda kullanılıyor. Yünün konfeksiyondan, tıbbi tekstile, geotekstilden, örtme, koruma, desteklemeye, ambalajlamaya, yalıtım malzemelerine, medikal alandan, uçaklara, tenis kortlarından kriket

sahalarına kadar, hava alanı, demir yolu, spor sahaları, barajlar, çatılar, bentlerde ayırıcı, kuvvetlendirici, filtre edici olarak yüzlerce alanda hatta çevre dostu gübre olarak bile kullanılan çok değerli bir ürün olduğunu bildiren Çelik, yünün özellikleri ve ana kullanım alanlarıyla ilgili şu bilgileri verdi:

“**Koyun** yünü ilk ve soğuk tutma özelliği, nefes alabilirlik, nemi çekme ve yapısında taşıyabilme özelliği, esnekliği, koku tutma yeteneği, yumuşaklığı, güç tutuşurluk ve biyolojik olarak çözülebilirlik ve geri dönüşüme uygun olması nedeniyle değerli takım elbiselerde ve örme dış giysilerde kullanılıyor.

Yüksek sıklıkta, kolay temizlenebilir, yüksek görünüm ve kullanım özelliklerine sahip, yanmaya karşı dirençli kumaşlar elde edilebiliyor. Kirlenmeye, lekelenmeye ve yanmaya karşı gösterdiği direnç nedeniyle halıcılık, döşemecilikte yararlanılıyor. Yüne, çeşitli kimyasal terbiye işlemleriyle güç tutuşurluk özelliği kazandırılabilir.

Çok ince iplikler elde edilebilmesi nedeniyle çok hafif kumaşlar elde edilebiliyor ve uçakların iç döşemelerinde kullanılıyor. Medikal alanda tıbbi tekstiller, sarğılarda, basınçlı bandajlarda, yara örtülerinde, yaralanmayı önleme amaçlı özel giysilerde ve yatak yarasının önlenmesi amacıyla kullanılıyor.

Yünden elde edilen geotekstiller, otopan, hava alanı, demir yolu, spor sahaları, barajlar, çatılar ve bentlerde ayırıcı, kuvvetlendirici ve filtre edici olarak kullanılıyor.

Tarım ve bahçecilikte örtme, koruma ve ambalajlama uygulamalarında da yararlanılıyor. Tohum ekiminden sonra örtü olarak kullanılıyor. Böylece buharlaşma azalıyor ve toprak sabit sıcaklıkta kalabiliyor. Yeşerme çok daha hızlı gerçekleşiyor. Bitki beslenmesinde önemli olan azot, karbon ve kükürt içeren keratin proteininden oluşan yünün, yapılan denemelerde birçok bitki türünün verimliliği üzerinde yararlı etkilerinin olduğu tespit edildi.

Yıkamış yün ve hidrolizatları değerli ve çevre dostu bir gübre olarak kullanılabilir. Hafif gramajlı yün hasırlar tenis kortlarında, kriket sahalarında, park alanlarında ve nemin büyümekte olan bitkilere dağıtılmasında veya gölgelik amaçlı da bahçecilikte kullanılıyor. Yünden elde edilen zirai tekstillerden, tarımsal ürünlerin üretilmesinde olumsuz doğa koşullarının etkisinin en aza indirilmesi için ürünlerin korunması, toplanması ve saklanması yararlanılıyor.

Örtme, koruma, destekleme ve ambalajlamada, drenaj ve erozyon kontrolünde, ürünlerin UV ışınlarından korunmasında kullanılıyor. Balıkçılıkta ağlarda, diğer alanlarda halatlarda, çuvallarda, bitkilerin güneşten korunmasında, seralarda, ısı yalıtımında, zararlı otlardan korumada, rüzgâr ve doludan korumada, toprağın desteklenmesinde yararlanılıyor.

Akıllı tekstillerde, yangın söndürmek için koruyucu giysiler, hortumlarda, taşıma bantlarında, filtrelerde tercih ediliyor. Metal işleme endüstrisinde, eriyik metallerin akıtılmasında ve özellikle demir ve alüminyum eritme tesislerinde kullanılıyor. Metal işleme endüstrisinde termal tamponlama özelliği nedeniyle işçilerin yüksek ısıya ve ısıya maruz kalmaması için yararlanılıyor. Havacılık olarak, yağ ile kirlenmiş suların arıtılması için filtrelerde ve yağ tabakasının kontrolü için yüzen engellerde hidrokarbonlara karşı kullanılıyor. Nemlilik ne olursa olsun daima yüzeyinin kuru kalması, yüzde 25'e varan nem içeriği sayesinde de yazın serinleme, geceleri ısı depolama özelliği bulunuyor. Bu nedenle termal koruma, otomatik klima gibi bir etkinlikle kullanılabilir.”

AB, 2003 yılından itibaren izolasyon yapı materyali olarak kabul ediyor. İzolasyon **koyun** yününün 2003 yılından

itibaren Avrupa Birliği'nde yapı materyali olarak kabul edildiğini bildiren Çelik, “Araştırmalar, **koyun** yapısının çevresel performans özellikleri de dahil, yaygın olarak kullanılan yalıtım malzemelerine göre; kullanımının kolay olması, kullanılırken sağlığa olumsuz hiçbir etkisinin olmaması, yangına karşı daha dirençli olması, yüksek derecede enerji verimliliği sağlama gibi birçok avantajlarının olduğunu tespit etmiştir. **Koyun** yapısının özellikle yüksek derecede nem çekme, tutma kabiliyetine sahip olması, yoğunlaşmayı önleme, nemi düzenleme ve rahat kapalı bir atmosfer oluşturmaktadır.” dedi.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) 2018 yılı rakamlarını içeren 2019 yılı verilerine göre, Çin'in 341 bin ton, Avustralya'nın 329 bin ton, Yeni Zelanda'nın 122 bin ton, İngiltere'nin 70 bin ton yün ürettiğini Türkiye'nin 65 bin 30 tonluk üretimle beşinci sırada bulunduğunu, Türkiye'yi 654 bin 948 tona Fas'ın izlediğini belirten Çelik, açıklamasını şöyle tamamladı:

“Yün üretimimiz az değil ama sadece yüzde 13,7'si ince ve üniform yani kaliteli. Üretimin büyük bölümü dokuma sanayinin istediği standartlara uygun değil. Kurak iklimi seven merinos **koyunu** için ülkemizde de çok uygun alanlar var. Rahatlıkla merinos **koyunu** sayısını artırabilir.” (PHA)

"Merinos koyunu Türkiye için bir fırsattır"

TÜRKİYE Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, "Avustralya yün sektöründe 200 bin kişiye istihdam sağlıyor ve yıllık 3 milyar dolar gelir elde ediyor. Biz de bu alanı boş bırakmamalıyız. Koyunculukta et ve süt kadar önemli olan yapağı, çiftçimiz ve ülkemiz açısından büyük gelir kaynağı olabilir. Bu açıdan merinos koyunu Türkiye için bir fırsattır" diye konuştu.

Çelik, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin sektöre verdikleri önem ve destek ile 2009-2020 döneminde merinos koyunu sayısının yüzde 245,2 artışla 1 milyon 28 binden 3 milyon 547 bine yükseldiğini belirtti. Bu sayının verilecek destek ve teşviklerle çok daha fazla artır-

labileceğine dikkati çeken Çelik, şunları kaydetti: "Bu sayılar çok daha fazla olmalı ki dokuma sanayinin de tercih ettiği yapağı üretimi artsın. Sektör olarak sadece et ve süt üretimiyle bu alandaki kazancımızı en yükseğe çıkarmayız. Kapasitenin tamamını değerlendirmek zorundayız. Türkiye'nin geleceği hayvancılıktadır. Özellikle bu topraklara çok uygun küçükbaş, bu alanda da yapağı gelirini düşürerek merinos koyununa ağırlık vermeliyiz. 2009-2020 döneminde merinos koyunu yapağı üretimi 3 bin 258 tondan 10 bin 926 tona çıktı. Yerli koyun yünü üretimi ise 37 bin 12 tondan 68 bin 829 tona

yükseldi. Merinos koyun sayısı, toplam koyun sayısı içinde yüzde 8,4 pay almasına karşın yün üretiminin yüzde 13,7'si merinos yünü. Bunun sebebi merinos koyununun yapağı veriminin yüksek olmasıdır. Toplam koyun varlığı baz alındığında yerli koyundan koyun başına 1,8 kilogram yapağı elde edilirken, merinosta 3,1 kilogram yapağı elde ediliyor."

Çelik, merinos yapağının son derece ince ve üniform niteliği nedeniyle dokuma sanayinin tercih ettiği bir ürün olduğunu, bu özelliklerin kaba ve üniform olmayan yerli koyunlarda bulunmadığını belirtti. (İHA)

Yüksekliği, merinos koyun sayısı, toplam koyun sayısı içinde yüzde 8,4 pay almasına karşın yün üretiminin yüzde 13,7'si merinos yünü. Bunun sebebi merinos koyununun yapağı veriminin yüksek olmasıdır. Toplam koyun varlığı baz alındığında yerli koyundan koyun başına 1,8 kilogram yapağı elde edilirken, merinosta 3,1 kilogram yapağı elde ediliyor."

Çelik, merinos yapağının son derece ince ve üniform niteliği nedeniyle dokuma sanayinin tercih ettiği bir ürün olduğunu, bu özelliklerin kaba ve üniform olmayan yerli koyunlarda bulunmadığını belirtti. (İHA)

Merinos koyunu Türkiye için bir fırsattır...

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYE) Genel Başkanı **Nihat Çelik**, yetiştiricinin son yıllarda sayısı giderek artan merinos koyununa daha fazla yönlendirilmesi gerektiğini bildirerek, "Avustralya yün sektöründe 200 bin kişiye istihdam sağlıyor ve yıllık 3 milyar dolar gelir elde ediyorsa biz de bu alanı boş bırakmamalıyız. **Koyunculukta** et ve süt kadar önemli olan yapağı, çiftçimiz ve ülkemiz açısından büyük gelir kaynağı olabilir. Bu açıdan merinos koyunu Türkiye için bir fırsattır" dedi.

Çelik, yaptığı açıklamada, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli'nin destekleri ile 2009-2020 döneminde, merinos koyunu sayısının yüzde 245,2 artışla 1 milyon 28 binden 3 milyon 547 bine yükseldiğini belirtti.

Bu sayının verilecek destek ve teşviklerle çok daha fazla artırılacağına dikkati çeken Çelik, şunları kaydetti:

"Bu sayılar çok daha fazla olmalı ki dokuma sanayinin de tercih ettiği yapağı üretimi artsın. Sektör olarak sadece et ve süt üretimiyle bu alandaki kazancımızı en yükseğe çıkaramayız. Kapasitenin tamamını değerlendirmek zorundayız. Türkiye'nin geleceği hayvancılıktadır. Özellikle bu topraklara çok uygun küçükbaşta, bu alanda da yapağı gelirini düşü-

nerek merinos koyununa ağırlık vermeliyiz. 2009-2020 döneminde merinos koyunu yapağı üretimi 3 bin 258 tondan 10 bin 926 tona çıktı. Yerli koyun yünü üretimi ise 37 bin 12 tondan 68 bin 829 tona yükseldi. Merinos koyun yünü, toplam koyun sayısı içinde yüzde 8,4 pay almışa karşın, yün üretiminin yüzde 13,7'si merinos yünü. Bunun sebebi merinos koyununun yapağı veriminin yüksek olmasıdır. Toplam koyun varlığı baz alındığında yerli koyundan, koyun başına 1,8 kilogram yapağı elde edilirken, merinosta 3,1 kilogram yapağı elde ediliyor."

Çelik, merinos yapağının, son derece ince ve üniform niteliği nedeniyle dokuma sanayinin tercih ettiği bir ürün olduğunu, bu özelliklerin kaba ve üniform olmayan yerli koyunlarda bulunmadığını belirtti.

Yün, yüzlerce alanda kullanılıyor

Yünün konfeksiyondan, tıbbi tekstile, geotekstilden, örtme, koruma, desteklemeye, ambalajlamaya, yalıtım malzemelerine, medikal alandan, uçaklara, tenis kortlarından kriket sahalarna kadar, hava alanı, demir yolu, spor sahaları, barajlar, çatılar, bentlerde ayırıcı, kuvvetlendirici, filtre edici olarak yüzlerce alanda hatta çevre dostu gübre olarak bile kullanılan çok değerli bir ürün olduğunu bildiren Çelik, yünün özellikleri ve ana kullanım alanlarıyla ilgili şu bilgileri verdi:

"Koyun yünü ılık ve

soğuk tutma özelliği, nefes alabilirlik, nemi çekme ve yapısında taşıyabilme özelliği, esnekliği, koku tutma yeteneği, yumuşaklığı, güç tutuşurluk ve biyolojik olarak çözülebilirlik ve geri dönüşüme uygun olması nedeniyle değerli takım elbiselerde ve örme dış giysilerde kullanılıyor.

Yüksek sıklıkta, kolay temizlenebilir, yüksek görünüm ve kullanım özelliklerine sahip, yanmaya karşı dirençli kumaşlar elde edilebiliyor. Kirlenmeye, lekelenmeye ve yanmaya karşı gösterdiği direnç nedeniyle halıcılık, döşemecilikte yararlanılıyor.

Yüne, çeşitli kimyasal terbiye işlemleriyle güç tutuşurluk özelliği kazandırılıyor.

Çok ince iplikler elde edilebilmesi nedeniyle çok hafif kumaşlar elde edilebiliyor ve uçakların iç döşemelerinde kullanılıyor.

Medikal alanda tıbbi tekstiller, sarıgınlarda, basınçlı bandajlarda, yara örtülerinde, yaralanmayı önleme amaçlı özel giysilerde ve yatak yarasının önlenmesi amacıyla kullanılıyor.

Yünden elde edilen geotekstiller, otoban, hava alanı, demir yolu, spor sahaları, barajlar, çatılar ve bentlerde ayırıcı, kuvvetlendirici ve filtre edici olarak kullanılıyor.

Tarım ve bahçecilikte örtme, koruma ve ambalajlama uygulamalarında da yararlanılıyor.

Tohum ekiminden sonra örtü olarak kullanılıyor. Böylece buharlaşma azalıyor ve toprak sabit

sıcaklıkta kalabiliyor. Yeşerme çok daha hızlı gerçekleşiyor.

Bitki beslenmesinde önemli olan azot, karbon ve kükürt içeren keratin proteininden oluşan yünün, yapılan denemelerde birçok bitki türünün verimliliği üzerinde yararlı etkilerinin olduğu tespit edildi. Yıkamış yün ve hidrolizatları değerli ve çevre dostu bir gübre olarak kullanılabilir.

Hafif gramajlı yün hasırlar tenis kortlarında, kriket sahalarda, park alanlarında ve nemin büyütmekte olan bitkilere dağıtılmasında veya gölgelik amaçlı da bahçecilikte kullanılıyor.

Yünden elde edilen zirai tekstillerden, tarımsal ürünlerin üretiminde olumsuz doğa koşullarının etkisini en aza indirmesi için ürünlerin korunması, toplanması ve saklanmasında yararlanılıyor.

Örtme, koruma, destekleme ve ambalajlamada, drenaj ve erozyon kontrolünde, ürünlerin UV ışınlarından korunmasında kullanılıyor.

Balıkçılıkta ağlarda, diğer alanlarda halatlarda, çuvalarda, bitkilerin güneşten korunmasında, seralarda, ısı yalıtımında, zararlı otlardan korumada, rüzgâr ve doludan korumada, toprağın desteklenmesinde yararlanılıyor.

Akıllı tekstillerde, yangın söndürmek için koruyucu giysiler, hortumlarda, taşıma bantlarında, filtrelerde tercih ediliyor.

Metal işleme endüstri-

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı Nihat Çelik

sinde, eriyik metallerin akıtılmasında ve özellikle demir ve alüminyum eritme tesislerinde kullanılıyor.

Metal işleme endüstrisinde termal tamponlama özelliği nedeniyle işçilerin yüksek ısıya ve ısıya maruz kalmaması için yararlanılıyor.

Havacılık alanında, uçuş personelinin giysilerinde, yün lifi olarak, yağ ile kirlenmiş sulanları artırmaya için filtrelerde ve yağ tabakasının kontrolü için yüzen engellerde hidrokarbonlara karşı kullanılıyor.

Nemlilik ne olursa olsun daima yüzeyinin kuru kalması, yüzde 25'e varan nem içeriği sayesinde de yazın serinleme, geceleri ısı depolama özelliği bulunuyor.

Bu nedenle termal koruma, otomatik klima gibi bir etkinlikle kullanılabilir."

AB, 2003 yılından itibaren izolasyon yapı materyali olarak kabul ediyor

İzolasyon koyun yününün 2003 yılından itibaren Avrupa Birliği'nde yapı materyali olarak kabul edildiğini bildiren Çelik, "araştırmalar, koyun yapağının çevresel performans özellikleri de dahil, yaygın olarak kullanılan yalıtım malzemelerine göre; kullanımı-

nın kolay olması, kullanırken sağlığa olumsuz hiçbir etkisinin olmaması, yangına karşı daha dirençli olması, yüksek derecede enerji verimliliği sağlama gibi birçok avantajlarının olduğunu tespit etmiştir. Koyun yapağının özellikle yüksek derecede nem çekme, tutma kabiliyetine sahip olması, yoğunlaşmayı önleme, nemi düzenleme ve rahat kapalı bir atmosfer oluşturmaktadır" dedi.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) 2018 yılı rakamlarına göre, Çin'in 341 bin ton, Avustralya'nın 329 bin ton, Yeni Zelanda'nın 122 bin ton, İngiltere'nin 70 bin ton yün ürettiğini Türkiye'nin 65 bin 30 tonluk üretimiyle beşinci sırada bulunduğunu, Türkiye'yi

654 bin 948 tonla Fas'ın izlediğini belirten Çelik, açıklamasını, "yün üretimi de değil ama sadece yüzde 13,7'si ince ve üniform yani kaliteli. Üretim büyük bölümü dokuma sanayinin istediği standartlara uygun değil. Kurak iklimi seven merinos koyunu için ülkemizde de çok uygun alanlar var. Rahatlıkla merinos koyunu sayısı artırılabilir" dedi.

(TÜDKİYE)

Merinos
koyunu Türkiye
için bir fırsattır
Haberı 5'te

Merinos koyunu Türkiye için bir fırsattır

HABER MERKEZİ

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı **Nihat Çelik**, yetiştiricinin son yıllarda sayısı giderek artan merinos koyununa daha fazla yönlendirilmesi gerektiğini bildirerek, "Avustralya yün sektöründe 200 bin kişiye istihdam sağlıyor ve yıllık 3 milyar dolar gelir elde ediyorsa biz de bu alanı boş bırakmamalıyız. **Koyunculukta** et ve süt kadar önemli olan yapağı, çiftçimiz ve ülkemiz açısından büyük gelir kaynağı olabilir. Bu açıdan merinos koyunu Türkiye için bir fırsattır" dedi.

Çelik, yaptığı açıklamada, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli'nin sektöre verdikleri önem ve destekleri ile 2009-2020 döneminde, merinos koyunu sayısının yüzde 245,2 artışla 1 milyon 28 binden 3 milyon 547 bine yükseldiğini belirtti. Bu sayının verilecek destek ve teşviklerle çok daha fazla artırılacağına dikkati çeken Çelik, şunları kaydetti:

"Bu sayılar çok daha fazla olmalı ki dokuma sanayinin de tercih ettiği yapağı üretimi artsın. Sektör olarak sadece et ve süt üretimiyle bu alandaki kazancımızı en yükseğe çıkaramayız. Kapasitenin tamamını değerlendirmek zorundayız. Türkiye'nin geleceği hayvancılıktadır. Özellikle bu topraklara

çok uygun küçükbaş, bu alanda da yapağı gelirini düşünerek merinos koyununa ağırlık vermeliyiz. 2009-2020 döneminde merinos koyunu yapağı üretimi 3 bin 258 tondan 10 bin 926 tona çıktı. Yerli koyun yünü üretimi ise 37 bin 12 tondan 68 bin 829 tona yükseldi. Merinos koyun sayısı, toplam koyun sayısı içinde yüzde 8,4 pay almasına karşın, yün üretiminin yüzde 13,7'si merinos yünü. Bunun sebebi merinos koyununun yapağı veriminin yüksek olmasıdır. Toplam koyun varlığı baz alındığında yerli koyundan, koyun başına 1,8 kilogram yapağı elde edilirken, merinosta 3,1 kilogram yapağı elde ediliyor."

Çelik, merinos yapağının, son derece ince ve üniform niteliği nedeniyle dokuma sanayinin tercih ettiği bir ürün olduğunu, bu özelliklerin kaba ve üniform olmayan yerli koyunlarda bulunmadığını belirtti. Yünün konfeksiyondan, tıbbi tekstile, geotekstilden, örtme, koruma, desteklemeye, ambalajlamaya, yalıtım malzemelerine, medikal alandan, uçaklara, tenis kortlarından kriket sahalarına kadar, hava alanı, demir yolu, spor sahaları, barajlar, çatılar, bentlerde ayırıcı, kuvvetlendirici, filtre edici olarak yüzlerce alanda hatta çevre dostu gübre olarak bile kullanılabilecek kadar değerli bir ürün olduğunu bildiren Çelik, yünün özellikleri ve ana

kullanım alanlarıyla ilgili şu bilgileri verdi:

"Koyun yünü ılık ve soğuk tutma özelliği, nefes alabilirlik, nemi çekme ve yapısında taşıyabilme özelliği, esnekliği, koku tutma yeteneği, yumuşaklığı, güç tutuşurluk ve biyolojik olarak çözülebilirlik ve geri dönüşüme uygun olması nedeniyle değerli takım elbiselerde ve örme dış giysilerde kullanılıyor.

Yüksek sıklıkta, kolay temizlenebilir, yüksek görünüm ve kullanım özelliklerine sahip, yanmaya karşı dirençli kumaşlar elde edilebiliyor. Kirlenmeye, lekelenmeye ve yanmaya karşı gösterdiği direnç nedeniyle halıcılık, döşemecilikte yararlanılıyor.

Yüne, çeşitli kimyasal terbiye işlemleriyle güç tutuşurluk özelliği kazandırılıyor.

Çok ince iplikler elde edilebilmesi nedeniyle çok hafif kumaşlar elde edilebiliyor ve uçakların iç döşemelerinde kullanılıyor.

Medikal alanda tıbbi tekstiller, sargılarda, basınçlı bandajlarda, yara örtülerinde, yaralanmayı önleme amaçlı özel giysilerde ve yatak yarasının önlenmesi amacıyla kullanılıyor.

Yünden elde edilen geotekstiller, otoban, hava alanı, demir yolu, spor sahaları, barajlar, çatılar ve bentlerde ayırıcı, kuvvetlendirici ve filtre edici olarak kullanılıyor.

Tarım ve bahçecilikte örtme, koruma ve ambalajlama uygulamalarında da yararlanılıyor. Tohum ekiminden sonra örtü olarak kullanılıyor. Böylece buharlaşma azalıyor ve toprak sabit sıcaklıkta kalabiliyor. Yeşerme çok daha hızlı gerçekleşiyor. Bitki beslenmesinde önemli olan azot, karbon ve kükürt içeren keratin proteininden oluşan yünün, yapılan denemelerde birçok bitki türünün verimliliği üzerinde yararlı etkilerinin olduğu tespit edildi.

Yıkılmış yün ve hid-

rolizatları değerli ve çevre dostu bir gübre olarak kullanılabilir.

Hafif gramajlı yün hasırlar tenis kortlarında, kriket sahalarında, park alanlarında ve nemin bütününde olan bitkilere dağıtılmasında veya gölgelik amaçlı da bahçecilikte kullanılıyor.

Yünden elde edilen ziraai tekstillerden, tarımsal ürünlerin üretilmesinde olumsuz doğa koşullarının etkisinin en aza indirilmesi için ürünlerin korunması, toplanması ve saklanmasında yararlanılıyor.

Örtme, koruma, destekleme ve ambalajlamada, drenaj ve erozyon kontrolünde, ürünlerin UV ışınlarından korunmasında kullanılıyor.

Balıkçılıkta ağlarda, diğer alanlarda halatlarda, çuvallarda, bitkilerin güneşten korunmasında, seralarda, ısı yalıtımında, zararlı otlardan korumada, rüzgâr ve doludan korumada, toprağın desteklenmesinde yararlanılıyor.

Akıllı tekstillerde, yangın söndürmek için koruyucu giysiler, hortumlarda, taşıma bantlarında, filtrelerde tercih ediliyor.

Metal işleme endüstrisinde, eriyik metallerin akıtılmasında ve özellikle demir ve alüminyum eritme tesislerinde kullanılıyor. Metal işleme endüstrisinde termal tamponlama özelliği nedeniyle işçilerin yüksek ısıya ve ısıya maruz kalmaması için yararlanılıyor. Havacılık alanında, uçuş personelinin giysilerinde, yün lifi olarak, yağ ile kirlenmiş suların arıtılması için filtrelerde ve yağ tabakasının kontrolü için yüzen engellerde hidrokarbonlara karşı kullanılıyor.

Nemlilik ne olursa olsun daima yüzeyinin kuru kalması, yüzde 25'e varan nem içeriği sayesinde de yazın serinleme, geceleri ısı depolama özelliği bulunuyor. Bu nedenle termal koruma, otomatik klima gibi bir etkinlikle kullanılabilir."

"Merinos koyunu Türkiye için bir fırsattır"

Avustralya yün sektöründen yıllık 3 milyar dolar gelir elde ediyorsa biz de bu alanı boş bırakmamalıyız.

► **TÜRKİYE Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB)** Genel Başkanı **Nihat Çelik**, "Avustralya yün sektöründe 200 bin kişiye istihdam sağlıyor ve yıllık 3 milyar dolar gelir elde ediyorsa biz de bu alanı boş bırakmamalıyız. **Koyunculukta** et ve süt kadar önemli olan yapağı, çiftçimiz ve ülkemiz açısından büyük gelir kaynağı olabilir. Bu açıdan merinos **koyunu** Türkiye için bir fırsattır" dedi.

TÜDKİYEB Genel Başkanı **Nihat Çelik**, yetiştiricinin son yıllarda sayısı giderek artan merinos **koyununa** daha fazla yönlendirilmesi gerektiğini bildirek, "Avustralya yün sektöründe 200 bin kişiye istihdam sağlıyor ve yıllık 3 milyar dolar gelir elde ediyorsa biz de bu alanı boş bırakmamalıyız. **Koyunculukta** et ve süt kadar önemli olan yapağı, çiftçimiz ve ülkemiz açısından büyük gelir kaynağı olabilir. Bu açıdan merinos **koyunu** Türkiye için bir fırsattır" diye konuştu.

Çelik, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin sektöre verdikleri önem ve destek ile 2009-2020 döneminde merinos **koyunu** sayısının yüzde 245,2 artışla 1 milyon 28 binden 3 milyon 547 bine yükseldiğini belirtti. /İHA

Merinos koyunu Türkiye için fırsattır

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, yetiştiricinin son

biz de bu alanı boş bırakmamalıyız. Koyunculukta et ve süt kadar önemli olan yapağı, çiftçimiz ve ülkemiz

verdikleri önem ve destekleri ile 2009-2020 döneminde, merinos koyunu sayısının yüzde 245,2 artışla 1 milyon 28 binden 3

yapağı üretimi artsın. Sektör olarak sadece et ve süt üretimiyle bu alandaki kazancımızı en yükseğe çıkaramayız. Kapasitenin tamamını değerlendirmek zorundayız. Türkiye'nin geleceği hayvancılıktadır. Özellikle bu topraklara çok uygun küçükbaş, bu alanda da yapağı gelirini düşünerek merinos koyununa ağırlık vermeliyiz. 2009-2020 döneminde merinos koyunu yapağı üretimi 3 bin 258 tondan 10 bin 926 tona çıktı. Yerli koyun yünü üretimi ise 37 bin 12 tondan 68 bin 829 tona yükseldi. Merinos koyun sayısı, toplam koyun sayısı içinde yüzde 8,4 pay almasına karşın, yün üretiminin yüzde 13,7'si merinos yünü. Bunun sebebi merinos koyununun yapağı veriminin yüksek olmasıdır. Toplam koyun varlığı baz alındığında yerli koyundan, koyun başına 1,8 kilogram yapağı elde edilirken, merinosta 3,1 kilogram yapağı elde ediliyor." Çelik, merinos yapağının, son derece ince ve üniform niteliği nedeniyle dokuma sanayinin tercih ettiği bir ürün olduğunu, bu özelliklerin kaba ve üniform olmayan yerli koyunlarda bulunmadığını belirtti. (Haber Merkezi)

yıllarda sayısı giderek artan merinos koyununa daha fazla yönlendirilmesi gerektiğini bildirerek, "Avustralya yün sektöründe 200 bin kişiye istihdam sağlıyor ve yıllık 3 milyar dolar gelir elde ediyorsa

açısından büyük gelir kaynağı olabilir. Bu açıdan merinos koyunu Türkiye için bir fırsattır" dedi. Çelik, yaptığı açıklamada, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin sektöre

milyon 547 bine yükseldiğini belirtti. Bu sayının verilecek destek ve teşviklerle çok daha fazla artırılacağına dikkati çeken Çelik, şunları kaydetti: "Bu sayılar çok daha fazla olmalı ki dokuma sanayinin de tercih ettiği

Merinos koyunu Türkiye için bir fırsattır

Türkiye Damazlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, yetiştiricinin son yıllarda sayısı giderek artan merinos koyununa daha fazla yönlendirilmesi gerektiğini bildirecek. "Avustralya yün sektöründe 200 bin kişiye istihdam sağlıyor ve yıllık 3 milyar dolar gelir elde ediyorsa biz de bu alanı boş bırakmamalıyız. Koyunculukta et ve süt kadar önemli olan yapağı, çiftçimiz ve ülkemiz açısından büyük gelir kaynağı olabilir. Bu açıdan merinos koyunu Türkiye için bir fırsattır." dedi.

Çelik, yaptığı açıklamada, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli'nin sektöre verdikleri önem ve destekleri ile 2009-2020 döneminde, merinos koyunu sayısının yüzde 245,2 artışla 1 milyon 28 binden 3 milyon 547 bine yükseldiğini belirtti.

Bu sayının verilecek destek ve teşviklerle çok daha fazla artırılacağına dikkati çeken Çelik, şunları kaydetti:

"Bu sayılar çok daha fazla olmalı ki dokuma sanayinin de tercih ettiği yapağı üretimi artsın. Sektör olarak sadece et ve süt üretimiyle bu alandaki kazancımızı en yükseğe çıkaramayız. Kapasitenin tamamını değerlendirerek zorundayız. Türkiye'nin geleceği hayvancılıktadır. Özellikle bu topraklara çok uygun küçükbaş, bu alanda da yapağı gelirini düşünerek merinos koyununa ağırlık vermeliyiz.

2009-2020 döneminde merinos koyunu yapağı üretimi 3 bin 258 tondan 10 bin 926 tona çıktı. Yerli koyun yünü üretimi ise 37 bin 12 tondan 68 bin 829 tona yükseldi. Merinos koyun sayısı, toplam koyun sayısında yüzde 8,4 pay almasına karşın, yün üretiminin yüzde 13,7'si merinos yünü. Bunun sebebi merinos koyununun yapağı veriminin yüksek olmasıdır. Toplam koyun varlığı baz alındığında yerli koyundan, koyun başına 1,8 kilogram yapağı elde edilirken, merinosta 3,1 kilogram yapağı elde ediliyor."

Çelik, merinos yapağının, son derece ince ve üniform niteliği nedeniyle dokuma sanayinin tercih ettiği bir ürün olduğunu, bu özelliklerin kaba ve üniform olmayan yerli koyunlarda bulunmadığını belirtti.

Yün, yüzlerce alanda kullanılıyor. Yünün konfeksiyondan, tıbbi tekstile, geotekstilden, örtme, koruma, desteklemeye, ambalajlamaya, yalıtım malzemelerine, medikal alandan, uçaklara, tenis kortlarından kriket sahalarına kadar, hava alanı, demir yolu, spor sahaları, barajlar, çatılar, bentlerde ayırıcı, kuvvetlendirici, filtre edici olarak yüzlerce alanda hatta çevre dostu gübre olarak bile kullanılan çok değerli bir ürün olduğunu bildiren Çelik, yünün özellikleri ve ana kullanım alanlarıyla ilgili şu bilgileri verdi:

"Koyun yünü ılık ve soğuk tutma özelliği, nefes alabilirlik, nemi çekme ve yapısında taşıyabilme özelliği, esnekliği, koku tutma yeteneği, yumuşaklığı, güç tutuşurluk ve biyolojik olarak çözülebilirlik ve geri dönüşüme uygun olması nedeniyle değerli takım elbiselerde ve örme dış giysilerde kullanılıyor.

Yüksek sıklıkta, kolay temizlenebilir, yüksek görünümlü ve kullanım özelliklerine sahip, yanmaya karşı dirençli kumaşlar elde edilebiliyor. Kirlenmeye, lekelenmeye ve yanmaya karşı gösterdiği direnç nedeniyle halıcılık, döşemecilikte yararlanılıyor. Yüne, çeşitli kimyasal terbiye işlemleriyle güç tutuşurluk özelliği kazandırılabilir.

Çok ince iplikler elde edilebilmesi nedeniyle çok hafif kumaşlar elde edilebiliyor ve uçakların iç döşemelerinde kullanılıyor. Medikal alanda tıbbi

tektiller, sargılarda, basınçlı bandajlarda, yara örtülerinde, yaralanmayı önleme amaçlı özel giysilerde ve yatak yarasının önlenmesi amacıyla kullanılıyor.

Yünden elde edilen geotektiller, otoban, hava alanı, demir yolu, spor sahaları, barajlar, çatılar ve bentlerde ayırıcı, kuvvetlendirici ve filtre edici olarak kullanılıyor.

Tarım ve bahçecilikte örtme, koruma ve ambalajlama uygulamalarında da yararlanılıyor. Tohum ekiminden sonra örtü olarak kullanılıyor. Böylece buharlaşma azalıyor ve toprak sabit sıcaklıkta kalabiliyor.

Yeşerme çok daha hızlı gerçekleşiyor. Bitki beslenmesinde önemli olan azot, karbon ve kükürt içeren keratin

proteininden oluşan yünün, yapılan denemelerde birçok bitki türünün verimliliği üzerinde yararlı etkilerinin olduğu tespit edildi.

Yıkamış yün ve hidrolizatları değerli ve çevre dostu bir gübre olarak kullanılabilir. Hafif gramajlı yün hasırlar tenis kortlarında, kriket sahalarında, park alanlarında ve nemin büyütmekte olan bitkilere dağıtılmasında veya gölgelik amaçlı da bahçecilikte kullanılıyor. Yünden elde edilen zirai tektillerden, tarımsal ürünlerin üretilmesinde olumsuz doğa koşullarının etkisinin en aza indirilmesi için ürünlerin korunması, toplanması ve saklanması yararlanılıyor.

Örtme, koruma, destekleme ve ambalajlamada, drenaj ve erozyon kontrolünde, ürünlerin UV ışınlarından korunmasında kullanılıyor. Balıkçılıkta ağlarda, diğer alanlarda halatlarda, çuvalarda, bitkilerin güneşten korunmasında, seralarda, ısı yalıtımında, zararlı otlardan korumada, rüzgâr ve doludan korumada, toprağın desteklenmesinde yararlanılıyor.

Akıllı tektillerde, yangın söndürmek için koruyucu giysiler, hortumlarda, taşıma bantlarında, filtrelerde tercih ediliyor. Metal işleme endüstrisinde, eriyik metallerin akıtılmasında ve özellikle demir ve alüminyum eritme tesislerinde kullanılıyor. Metal işleme endüstrisinde termal tamponlama özelliği nedeniyle işçilerin yüksek ısıya ve ısıya maruz kalmaması için yararlanılıyor. Havacılık alanında, uçuş personelinin giysilerinde, yün lifli olarak, yağ ile kirlenmiş suları arıtması için filtrelerde ve yağ tabakasının kontrolü için yüzen engellerde hidrokarbonlara karşı kullanılıyor. Nemlilik ne olursa olsun daima yüzeyinin kuru kalması, yüzde 25'e varan nem içeriği sayesinde de yazın serinleme, geceleri ısı depolama özelliği bulunuyor. Bu nedenle termal koruma, otomatik klima gibi bir etkinlikte kullanılabilir."

"AB, 2003 yılından itibaren izolasyon yapı materyali olarak kabul ediyor" İzolasyon koyun yününün 2003 yılından itibaren Avrupa Birliği'nde yapı materyali olarak kabul edildiğini bildiren Çelik, "Araştırmalar, koyun yapağısının çevresel performans özellikleri de dahil, yaygın olarak kullanılan yalıtım malzemelerine göre; kullanımının kolay olması, kullanılırken sağlığa olumsuz hiçbir etkisinin olmaması, yangına karşı daha dirençli olması, yüksek derecede enerji verimliliği sağlaması gibi birçok avantajlarının olduğunu tespit etmiştir. Koyun yapağısının özellikle yüksek derecede nem çekme, tutma kabiliyetine sahip olması, yoğunlaşmayı önleme, nemi düzenleme ve rahat kapalı bir atmosfer oluşturmaktadır."

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) 2018 yılı rakamlarını içeren 2019 yılı verilerine göre, Çin'in 341 bin ton, Avustralya'nın 329 bin ton, Yeni Zelanda'nın 122 bin ton, İngiltere'nin 70 bin ton yün ürettiğini Türkiye'nin 65 bin 30 tonluk üretimiyle beşinci sırada bulunduğunu, Türkiye'yi 654 bin 948 tonla Fas'ın izlediğini belirten Çelik, açıklamasını şöyle tamamladı:

"Yün üretimimiz az değil ama sadece yüzde 13,7'si ince ve üniform yani kaliteli. Üretim büyük bölümü dokuma sanayinin istediği standartlara uygun değil. Kurak iklimi seven merinos koyunu için ülkemizde de çok uygun alanlar var. Rahatlıkla merinos koyunu sayısını artırabilir." PHA

50 bin çoban açığına Afgan çözümü

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı **Nihat Çelik**, Türkiye'de hâlen 50 bin çoban açığı bulunduğunu belirterek, "Kısa vadede ihtiyacın karşılanması amacıyla Afgan çobanlar için gerekli düzenleme yapılmalı" dedi.

Küçükbaş varlığıyla dünyadaki önemli ülkelerden biri olan Türkiye'de 'çoban açığı' 50 bine ulaştı. Çoban bulmakta zorlanan üreticiler ise kendi hayvanlarını gütmek zorunda kalıyor.

İZİN ÇOBANLIKLA SINIRLANDIRILMALI

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı **Nihat Çelik**, çoban açığının giderilmesi için düzenleme

beklediklerini belirterek "Türkiye'nin küçükbaş varlığı 54 milyona ulaştı. Şu an 270 bin çobanımız var. Kısa vadede 50 bin çoban istihdamı daha sağlanmalı. Soruna kısa vadede çözüm olması bakımından Afgan çobanlardan yararlanmak gerekir. Ancak yetiştiricilerin, Afgan çobanlara ilişkin izin taleplerinin yanı sıra çekinceleri de var. Bu izin sadece çobanlıkla sınırlandırılmalı. Çobanlık dışında başka bir iş yapmamalılar çünkü yüzlerce işsiz gencimiz bulunuyor" dedi.

GENÇLERE AÇIK DAVET

Çobanlık mesleğinin özendirilmesi, saygın hâle getirilmesi ve çobanların hayat kalitelerinin yükseltilmesi gerektiğini söyleyen Çelik, ancak bu

şekilde Afgan çobanlara ihtiyaç kalmayacağını dile getirdi. Gençlere de seslenen Çelik "Bu sektöre sırtınızı değil, yüzünüzü çevirin. Yetiştiricilik yapın. **Küçükbaş hayvancılık**, bu ülkenin sigortasıdır. Hakir görmeyin" ifadelerini kullandı.

MAAŞLAR 5 BİN LİRAYA KADAR ÇIKIYOR

Devletin işletmelere, beş ay boyunca 5 bin liralık Çoban İstihdamı Desteği verdiğini hatırlatan Çelik, bu desteğin miktarının artırılmasını ve süresinin 12 aya çıkarılmasını talep etti. Çobanların maaşlarıyla ilgili de bilgi veren Çelik "Maaşlar ortalama 3 bin - 3 bin 500 lira. Bakılan sürünün büyüklüğüne göre 5 bin liraya kadar yükseliyor" diye konuştu.

50 bin çoban açığına Afgan çözümü

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı **Nihat Çelik**, Türkiye'de hâlen 50 bin çoban açığı bulunduğunu belirterek, "Kısa vadede ihtiyacın karşılanması maksadıyla Afgan çobanlar için gerekli düzenleme yapılmalı" dedi.

Küçükbaş varlığıyla dünyadaki önemli ülkelerden biri olan Türkiye'de 'çoban açığı' 50 bine ulaştı. Çoban bulmakta zorlanan üreticiler ise kendi hayvanlarını gütmek zorunda kalıyor.

İZİN ÇOBANLIKLA SINIRLANDIRILMALI

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı **Nihat Çelik**, çoban açığının giderilmesi için düzenleme beklediklerini belirterek "Türkiye'nin küçükbaş varlığı 54 milyona ulaştı. Şu an 270 bin çobanımız var. Kısa vadede 50 bin çoban istihdamı daha sağlanmalı. Soruna kısa vadede çözüm olması bakımından Afgan çobanlardan yararlanmak gerekir. Ancak yetiştiricilerin, Afgan çobanlara

ilişkin izin taleplerinin yanı sıra çekinceleri de var. Bu izin sadece çobanlıkla sınırlandırılmalı. Çobanlık dışında başka bir iş yapmamalılar çünkü yüzlerce işsiz gencimiz bulunuyor" dedi.

GENÇLERE AÇIK DAVET

Çobanlık mesleğinin özendirilmesi, saygın hâle getirilmesi ve çobanların hayat kalitelerinin yükseltilmesi gerektiğini söyleyen Çelik, ancak bu şekilde Afgan çobanlara ihtiyaç kalmayacağını dile getirdi. Gençlere de seslenen Çelik "Bu sektöre sırtınızı değil, yüzünüzü çevirin. Yetiştiricilik yapın. **Küçükbaş hayvancılık**, bu ülkenin sigortasıdır. Hakir görmeyin" ifadelerini kullandı.

MAAŞLAR 5 BİN LİRAYA KADAR ÇIKIYOR

Devletin işletmelere, beş ay boyunca 5 bin liralık Çoban İstihdamı Desteği verdiğini hatırlatan Çelik, bu desteğin miktarının artırılmasını ve süresinin 12 aya çıkarılmasını talep etti. Çobanların maaşlarıyla ilgili de bilgi veren Çelik "Maaşlar ortalama 3 bin - 3 bin 500 lira. Bakılan sürünün büyüklüğüne göre 5 bin liraya kadar yükseliyor" diye konuştu.türkiyegazetesi

Küpesiz yakalanan hayvanlar ekonomiyeye kazandırılacak

alınacak. Karantinayla ilgili konular, Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenecek.

Bu önlemler, insan, bitki ve hayvan sağlığı ile çevre için doğrudan ya da dolaylı herhangi bir olumsuz etkiye sebep olmayacak şekilde uygulanacak. Bu iş ve işlemler için yapılacak tüm masraflar sahibi tarafından karşılanacak. İmha ve itlaf halinde Bakanlık tarafından herhangi bir tazminat ödenmeyecek.

"Karantina masraflarının tamamı

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Başkanı Nihat Çelik, TBMM gündeminde yer alan kanun teklifiyle, nakil sırasında yakalanan küpesiz buzağı, kuzu ve oğlaklar ile gebe hayvanların kesime sevk edilmesi uygulamasına son verilmesi sayesinde bu hayvanların ekonomiyeye kazandırılmasının sağlanacağını bildirdi.

TBMM Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda kabul edilen Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile nakil sırasında yakalanan küpesiz hayvanlara ilişkin düzenleme yapılıyor.

Teklifeye göre, nakil sırasında yakalanan küpesiz buzağı, kuzu ve oğlaklar ile gebe hayvanların kesime sevk edilmesi uygulamasına son verilecek ve bu hayvanlar karantina altına alınacak.

Bu kapsamda tanımlanmamış sığır cinsi hayvanlar ile koyun ve keçilerin nakil sırasında yakalanması halinde, gebe hayvanlar, 6 aylıktan küçük koyun ve keçiler ile bir yaşından küçük sığır cinsi hayvanlar hariç, tüm masrafları sahibi tarafından karşılanarak en yakın kesimhanede kestirilecek ve sahibine teslim edilecek.

Tanımlanmamış gebe hayvanlar, 6 aylıktan küçük koyun ve keçiler ile bir yaşından küçük sığır cinsi hayvanlar nakil esnasında yakalanması durumunda kestirilmeyecek, sahibinin bilgisi dahilinde karantina altına

yetiştiriciye yüklenmesin"

TÜDKİYEB Başkanı Çelik, mevcut kanuna göre 6 aydan küçük kuzu ve oğlaklar ile gebe hayvanların da küpesiz olması halinde kesime gönderildiğini söyledi. Çelik, "Hayvanlar küpelenmek yerine kesime gönderiliyordu. Bu konuya ilişkin rahatsızlığımızı zaman zaman gündeme getiriyorduk. Hayvan sayısı artırılmaya çalışılırken, sayıda düşüşe neden olan bu uygulama, ekonomi ve sektörümüzde kayıplar yaratıyordu. Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın nüfus başına bir küçükbaş hayvan sayısına ulaşılması hedefi bulunuyor. Hazırlanan kanun teklifi, hayvan sayısının artmasını ve bu hedefe ulaşılmasını sağlayacak. Düzenlemeyle hayvanlar artık kesime gönderilmek yerine ekonomiyeye kazandırılacak. Yetiştiricimizin mağduriyeti önlenecektir. Teklifi veren sayın milletvekillerine şahsım ve sektörüm adına şükranlarımı sunuyorum." dedi.

Hayvanların artık kesilmek yerine karantinaya tabi tutulacağı bilgisini veren Çelik, karantina masraflarının tamamının yetiştiriciye yüklenmemesi gerektiğini dile getirdi. Çelik, karantina sürecine ilişkin kararlar alınırken, yetiştirici lehine düzenleme yapılması gerektiğini kaydetti.

5 BİN LİRA MAAŞI VAR, YÜZÜNE BAKAN YOK

50 bin çoban açığına AFGAN ÇÖZÜMÜ

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı Nihat Çelik, Türkiye'de hâlen 50 bin çoban açığı bulunduğunu belirterek, "Kısa vadede ihtiyacın karşılanması amacıyla Afgan çobanlar için gerekli düzenleme yapılmalı" dedi.

Nihat Çelik

Cevdet Fırat Aydoğmuş ANKARA Küçükbaş varlığıyla dünyadaki önemli ülkelerden biri olan Türkiye'de 'çoban açığı' 50 bine ulaştı. Çoban bulmakta zorlanan üreticiler ise kendi hayvanlarını gütmek zorunda kalıyor.

İZİN ÇOBANLIĞI SİNİRLANDIRILMALI

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı **Nihat Çelik**, çoban açığının giderilmesi için düzenleme belediklerini belirterek "Türkiye'nin küçükbaş varlığı 54 milyona ulaştı. Şu an 270 bin çobanımız var. Kısa vadede 50 bin çoban istihdamı daha sağlanmalı. Soruna kısa vadede çözüm olması bakımından Afgan çobanlardan yararlanmak gerekir. Ancak yetiştiricilerin, Afgan çobanlara ilişkin izin taleplerinin yanı sıra çekinceleri de var. Bu izin sadece çobanlıkla sınırlandırılmalı. Çobanlık dışında başka bir iş yapmamalılar çünkü yüzlerce

işsiz gencimiz bulunuyor" dedi.

GENÇLERE AÇIK DAVET

Çobanlık mesleğinin özendirilmesi, saygın hâle getirilmesi ve çobanların hayat kalitelerinin yükseltilmesi gerektiğini söyleyen Çelik, ancak bu şekilde Afgan çobanlara ihtiyaç kalmayacağını dile getirdi. Gençlere de seslenen Çelik "Bu sektöre sırtınızı değil, yüzünüzü çevirin. Yetiştiricilik yapın. **Küçükbaş hayvancılık**, bu ülkenin sigortasıdır. Hakir görmeyin" ifadelerini kullandı.

MAAŞLAR 5 BİN LİRAYA KADAR ÇIKIYOR

Devletin işletmelere, beş ay boyunca 5 bin liralık Çoban İstihdamı Desteği verdiğini hatırlatan Çelik, bu desteğin miktannın artırılmasını ve süresinin 12 aya çıkarılmasını talep etti. Çobanların maaşlarıyla ilgili de bilgi veren Çelik "Maaşlar ortalama 3 bin - 3 bin 500 lira. Bakılan sürünün büyüklüğüne göre 5 bin liraya kadar yükseliyor" diye konuştu.

Üreticilere çığ süt destek ödemeleri Yapılıyor

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, 2020'nin ekim, kasım ayları için 243 bin 128 üreticiye, 1 milyon 550 bin 719 ton çığ süt için 424 milyon 194 bin lira ödeme yapacaklarını açıkladı.

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, Erzurum'daki 15 Temmuz Milli İrade Salonu'nda düzenlenen Etçi ve Kombine Irkların Suni Tohumlama Uygulamalarıyla Yaygınlaştırılması Projesi Lansmanı'nda yaptığı konuşmada, hayvancılığı yaygınlaştırmak ve geliştirmek için önemli projeler hayata geçirdiklerini ve geçirmeye devam ettiklerini söyledi. Bu anlamda önemli destekler sağladıklarını ifade eden Pakdemirli, şöyle konuştu:

"Son 19 yılda hayvancılığa toplam 73 milyar lira destek ödedik. Bunun yüzde 21'i yani 16 milyar lirası son 3 yılda ödendi. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'yle birlikte hayvancılıkta, yerli, yeterli ve kaliteli üretim anlayışıyla çalışmalarımıza hız kattık. Son 3 yılda, hayvancılığa verdiğimiz desteği 2 kattan fazla artırarak 7,8 milyar liraya çıkardık. Son 19 yılda yem bitkilerine toplam 6,7 milyar lira, son 3 yılda ise toplam 2,2 milyar lira destek ödedik." Bakan Pakdemirli, kaliteli süt temini için çığ süt üretimine önem verdiklerini belirterek, çığ süt prim desteğini son 3 yılda 2,3 kat artışla 695 milyon liradan, 1,6 milyar liraya çıkardıklarını dile getirdi. Damızlık, büyükbaş hayvanlardan daha fazla buzağı elde etmek amacıyla uyguladıkları çalışmalarla ise geçen yıl mevcut damızlıklardan 250 bin ilave buzağı aldıklarını anlatan Pakdemirli, şöyle devam etti:

"Besilik materyal üretim merkezi niteliği taşıyan GAP, DAP, KOP ve DOKAP bölgelerinde 738 ahır ve ağıl yapımına 110 milyon lira hibe desteği ödedik. Tüm bu çalışmalar sonucunda hem hayvan varlığında hem de hayvansal üretimde ciddi artışlar yaşıyoruz. Son üç yılda, büyükbaş hayvan varlığımızı yüzde 5,4 artışla, 18,2 milyon

başaya yükselterek Cumhuriyet tarihinin en yüksek rakamına ulaştık. Küçükbaş hayvan varlığımızı ise yüzde 17,3 ar-

tırışla, 54,1 milyon başa çıkardık. Son 3 yılda 10 milyon küçükbaş sürülere kattık. Hamdolsun bugün Türkiye küçükbaş hayvan sayısında Avrupa'da bir, büyükbaş hayvan sayısında da ikinci sıradadır. Böylece süt üretimimiz yüzde 4 artışla 23 milyon tona, kırmızı et üretimimiz ise yüzde 7,4 artışla, 1,2 milyon tona ulaştı." Çin'e süt ve süt ürünleri ile kanatlı et ve ürünlerinin ihracatına başladıklarını hatırlatan Pakdemirli, tüm bu yapılan çalışmaların sonucunda, canlı hayvan ve hayvansal ürünün dış ticaretinde

2019 yılında 585 milyon dolar, 2020 yılında ise yüzde 24 artış ile 727 milyon dolar dış ticaret fazlası verdiklerini aktardı.

"Ülkemiz, tarımsal hasılda Avrupa'da liderliğini korumakta"

Destekler ve projelerle hayvancılık sektörünün büyümeye ve gelişmeye devam edeceğini vurgulayan Pakdemirli, şunları kaydetti:

"Geçen yıl pandemiye ilaveten ciddi bir meteorolojik kuraklık yaşandı. Tüm bu olumsuzluklara rağmen sağladığımız destekler ve üreticilerin emeği ile birleşince tarım sektörü büyümeye ve gelişmeye devam etti. Gururla ifade etmeliyim ki 2020 yılında yüzde 4,8 büyüyen tarım, son 3 yılın en yüksek büyüme rakamına ulaştı. Tarımsal hasıla bir önceki yıla göre yüzde 20 artışla 333,3 milyar liraya yükseldi. Ülkemiz, tarımsal hasılda Avrupa'da liderliğini korumakta, dünyada ise ilk 10 içindedir. Tarım ve gıda ürünleri ihracatımız, 2020 yılında bir önceki yıla göre yüzde 5 artışla 20,7 milyar dolara, tarımda dış ticaret fazlamız ise yüzde 9 artışla 5,5 milyar dolara yükseldi."

Bakan Pakdemirli, sulama alanında yaptıkları büyük yatırımlar sayesinde, meteorolojik kuraklığa rağmen, toplam bitkisel üretimin 9 milyon ton ilave artışla 126 milyon tona ulaşarak Cumhuriyet tarihinin rekorunu kırdığını anlatarak, "Bugün lansmanını yaptığımız Etçi ve Kombine Irklarının Yaygınlaştırılması Projesini, suni tohumlama uygulamalarının az olduğu illerin ilçe ve köylerinde yaygınlaştıracamız. Böylece, yüksek verimli etçi ve kombine ırk boğaların kullanılmasıyla suni tohumlamanın ve yüksek verimli kültür ırklarının yaygınlaştırılmasını sağlayacağız." diye konuştu.

ÜRETİCİLERE DESTEK ÖDEMELERİ YAPILDI

Son 12 aylık cari dengede Ağustos 2019'dan bu yana ilk kez iyileşme kaydedilirken, ekonomistler yıllık cari dengede aylar itibarıyla bazı dalgalanmalar görülse de 2021 sonu için daha ılımlı rakamların görüleceğini ve 24-28 milyar dolar düzeyinde bir açlıkla yılın kapatılabileceğini belirtiyor. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) verilerine göre, ocakta cari işlemler açığı 1 milyar 867 milyon dolara gerilerken, bunun sonucunda 12 aylık cari açık bir önceki aya göre 166 milyon dolar azalarak 36 milyar 599 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti.

Bu anlamda önemli destekler sağladıklarını ifade eden Pakdemirli, şöyle konuştu:

“Son 19 yılda hayvancılığa toplam 73 milyar lira destek ödedik. Bunun yüzde 21'i yani 16 milyar lirası son 3 yılda ödendi. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'yle birlikte hayvancılıkta, yerli, yeterli ve kaliteli üretim anlayışıyla çalışmalarımıza hız kattık. Son 3 yılda, hayvancılığa verdiğimiz desteği 2 kattan fazla artırarak 7,8 milyar liraya çıkardık. Son 19 yılda yem bitkilerine toplam 6,7 milyar lira, son 3 yılda ise toplam 2,2 milyar lira destek ödedik.”

Bakan Pakdemirli, kaliteli süt temini için çiğ süt üretimine önem verdiklerini belirterek, çiğ süt prim desteğini son 3 yılda 2,3 kat artışla 695 milyon liradan, 1,6 milyar liraya çıkardıklarını dile getirdi.

Damızlık, büyükbaş hayvanlardan daha fazla buzağı elde etmek amacıyla uyguladıkları çalışmalarla ise geçen yıl mevcut damızlıklardan 250 bin ilave buzağı aldıklarını anlatan Pakdemirli, şöyle devam etti:

“Besilik materyal üretim merkezi niteliği taşıyan GAP, DAP, KOP ve DOKAP bölgelerinde 738 ahır ve ağıl yapımına 110 milyon lira hibe desteği

ödedik. Tüm bu çalışmalar sonucunda hem hayvan varlığında hem de hayvansal üretimde ciddi artışlar yaşıyoruz. Son üç yılda, büyükbaş hayvan varlığımızı yüzde 5,4 artışla, 18,2 milyon başa yükselterek Cumhuriyet tarihinin en yüksek rakamına ulaştık. Küçükbaş hayvan varlığımızı ise yüzde 17,3 artışla, 54,1 milyon başa çıkardık. Son 3 yılda 10 milyon küçükbaş sürülere kattık. Hamdolsun bugün Türkiye küçükbaş hayvan sayısında Avrupa'da bir, büyükbaş hayvan sayısında da ikinci sıradadır. Böylece süt üretimimiz yüzde 4 artışla 23 milyon tona, kırmızı et üretimimiz ise yüzde 7,4 artışla, 1,2 milyon tona ulaştı.”

Çin'e süt ve süt ürünleri ile kanatlı et ve ürünlerinin ihracatına başladıklarını hatırlatan Pakdemirli, tüm bu yapılan çalışmaların sonucunda, canlı hayvan ve hayvansal ürünün dış ticaretinde 2019 yılında 585 milyon dolar, 2020 yılında ise yüzde 24 artış ile 727 milyon dolar dış ticaret fazlası verdiklerini aktardı.

Destekler ve projelerle hayvancılık sektörünün büyümeye ve gelişmeye devam edeceğini vurgulayan Pakdemirli, şunları kaydetti:

“Geçen yıl pandemiye ilaveten ciddi bir meteorolojik kuraklık yaşandı. Tüm

bu olumsuzluklara rağmen sağladığımız destekler ve üreticilerin emeği ile birleşince tarım sektörü büyümeye ve gelişmeye devam etti. Gururla ifade etmeliyim ki 2020 yılında yüzde 4,8 büyüyen tarım, son 3 yılın en yüksek büyüme rakamına ulaştı. Tarımsal hasıla bir önceki yıla göre yüzde 20 artışla 333,3 milyar liraya yükseldi. Ülkemiz, tarımsal hasılda Avrupa'da liderliğini korumakta, dünyada ise ilk 10 içinde. Tarım ve gıda ürünleri ihracatımız, 2020 yılında bir önceki yıla göre yüzde 5 artışla 20,7 milyar dolara, tarımda dış ticaret fazlamız ise yüzde 9 artışla 5,5 milyar dolara yükseldi.”

Bakan Pakdemirli, sulama alanında yaptıkları büyük yatırımlar sayesinde, meteorolojik kuraklığa rağmen, toplam bitkisel üretimin 9 milyon ton ilave artışla 126 milyon tona ulaşarak Cumhuriyet tarihinin rekorunu kırdığını anlatarak, “Bugün lansmanını yaptığımız Etçi ve Kombine Irklarının Yaygınlaştırılması Projesini, suni tohumlama uygulamalarının az olduğu illerin ilçe ve köylerinde yaygınlaştıracacağız. Böylece, yüksek verimli etçi ve kombine ırk boğaların kullanılmasıyla suni tohumlamanın ve yüksek verimli kültür ırklarının yaygınlaştırılmasını

sağlayacağız.” diye konuştu.

Etçi ve Kombine Irkların Suni Tohumlama Uygulamalarıyla Yaygınlaştırılması Projesini 65 milyon lira bütçeyle başlattıklarını işaret eden Pakdemirli, projenin 2022 ve 2023 yıllarında da devam edeceğini bildirdi.

Pakdemirli, ilerleyen dönemde proje kapsamına alınan il sayısını proje bütçesine göre artıracaklarını ifade ederek, projenin 2020-2023 yıllarını kapsadığını ve toplam bütçesinin 193,3 milyon lira olduğunu kaydetti.

Projeyle 30 ay sonunda ülke ekonomisine 8,4 milyar lira katkı sağlamayı hedeflediklerini dile getiren Pakdemirli, süt üreticilerine destek ödemelerine ilişkin de “2020'nin ekim, kasım ayları için 243 bin 128 üreticimize 1 milyon 550 bin 719 ton çiğ süt için 424 milyon 194 bin lira ödeme yapacağız. Destek ödemesini bugün saat 18.00'den itibaren üreticilerimizin hesaplarına aktarmaya başlayacağız.” açıklamasında bulundu. Programa, Erzurum Valisi Okay Memiş, Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Sekmen, AK Parti Erzurum Milletvekili Zehra Taşkesenlioğlu Ban, İYİ Parti Erzurum Milletvekili Naci Cinişli, 29 ilden çiftçiler, besiciler ile sektör temsilcileri katıldı. AA

HAYVANCILIĞA 19 YILDA 73 MİLYAR LİRA DESTEK

Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli, katıldığı Etçi ve Kombine İrkların Suni Tohumlama Uygulamalarıyla Yaygınlaştırılması Projesi Lansmanı'nda son 19 yılda hayvancılığa 73 milyar lira destek öndendiğini açıkladı. Pakdemirli, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle çalışmaların hızlandığını belirtti.

DESTEKLERİN YÜZDE 21'İ SON 3 YILDA

Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli, Etçi ve Kombine İrkların Suni Tohumlama Uygulamalarıyla Yaygınlaştırılması Projesi Lansmanı'na katıldı. Projeye ülke ekonomisine 30 ayda 8,4 milyar katkı sağlanacağını açıkladı. Pakdemirli, Son 19 yılda hayvancılığa toplam 73 Milyar Lira destek ödediklerini belirterek bunun yüzde 21'i yani 16 Milyar Lirası son 3 yılda ödendiğini söyledi.

BÜYÜKBAŞ HAYVAN VARLIĞINDA REKOR KIRDIK

Yaptıkları çalışmalar sonucunda Türkiye'nin **küçükbaş hayvan** sayısında Avrupa'da birinci, büyükbaş sayısında ise ikinci sırada bulunduğunu dile getiren Pakdemirli, "Son üç yılda; Büyükbaş hayvan varlığımızı yüzde 5,4 artışla, 18,2 milyon başa yükselterek Cumhuriyet tarihinin en yüksek rakamına ulaştık.

Küçükbaş hayvan varlığımızı ise yüzde 17,3 artışla, 54,1 milyon başa çıkardık. Son 3 yılda 10 Milyon küçük-

baş sürümlere kattık. Böylece süt üretimimiz yüzde 4 artışla 23 milyon tona, kırmızı et üretimimiz ise yüzde 7,4 artışla, 1,2 milyon tona ulaştı. Çin'e süt ve süt ürünleri ile kanatlı eti ve ürünleri ihracatına başladık. Tüm bu yapılan çalışmaların sonucunda, canlı hayvan ve hayvansal ürün dış ticaretinde 2019 yılında 585 Milyon Dolar, 2020 yılında ise yüzde 24 artış ile 727 Milyon Dolar dış ticaret fazlası verdik." dedi.

EKONOMİYE 8,4 MİLYAR LİRA KATKI SAĞLANACAK

Etçi ve Kombine İrkların Suni Tohumlama Uygulamalarıyla Yaygınlaştırılması Projesini 65 milyon lira bütçeyle başlattıklarını, projenin 2022 ve 2023 yıllarında da devam edeceğini dile getiren Pakdemirli, ilerleyen dönemde proje kapsamına alınan il sayısını proje bütçesine göre artıracıklarını söyledi. Projeye, ortalama yüzde 7,3 olan suni tohumlama oranının daha da artırılacağını ifade eden Pakdemirli, böylece 3 yıl içerisinde yüksek genetik kapasitede 1,2 milyon baş buzağı elde etmeyi hedeflediklerini açıkladı. Bakan Pakdemirli, projenin 2020-2023 yıllarını kapsadığını toplam bütçesinin 193,3 Milyon Lira olduğunu belirterek, "Proje ile 30 ay sonunda ülke ekonomisine 8,4 Milyar Lira katkı sağlamayı hedefliyoruz. Proje; Ülkemize ve Erzurum ilimize hayırlı uğurlu olsun" dedi.

ORHAN CAN ÖZEL